A°. 1849. N°. 300.

Opregte Haarlemsche Woensdagsche Courant van 19 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

'S GRAVENHAGE, 17 December.

In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden heeft de minister van justitie berigt, dat zijn ambtgenoot voor binnenlandsche zaken bij voortduring ongesteld is. Indien de Kamer verlangt, dat de beraadslaging over het hoofdstuk der staatsbegrooting voor binnenlandsche zaken, 't welk tegen heden aan de orde van den dag gesteld is, voortgang hebbe, dan zal hij de bedenkingen, die gemaakt zullen worden, aanteekenen, en van den minister van binnenl. zaken vragen, hoe deze de beantwoording verlangt; doch hij acht het verkieslijk, dat thans een ander hoofdstuk in beraadslaging gebragt worde. — Na eenige woordenwisseling, wordt, met 31 tegen 27 stemmen, bepaald, dat nu hoofdstuk VI (*Hervormde Eeredienst*) in beraadslaging gebragt zal worden. De minderheid wilde met het IX^{de} hoofdstuk (*financien*) aanvangen.

De algemeene discussien over het aan de orde zijnde hoofdstuk hebben hoofdzakelijk geloopen over het behoud of de opheffing der departementen voor de eeredienst, vooral naar aanleiding van hetgeen in de nadere nota van toelichting op de begrootingswetten dienaangaande door het tegenwoordig gouvernement is gezegd, alwaar staat: „ terwijl eindelijk bij de overtuiging des gouvernements, dat, in den zin der Grwt., de godsdienstige gezindheden langzamerhand van den band des staatsbestuurs behooren te worden losgemaakt, deze departementen van bestuur, als afzonderlijke administratien, later geheel zullen kunnen worden opgeheven, enz."; terwijl, in de memorie van beantwoording van het verslag der afdeelingen, de meening der Regering nader werd toegelicht door de volgende zinsnede: „ De Regering heeft niettegenstaande hare overtuiging alle overijling vermeden, en wenscht, alvorens tot eene bepaalde opheffing dier beide departementen overtegaan, de ondervinding te raadplegen; zij heeft daartoe eenen middenweg ingeslagen (het uittrekken der ministeriële tractementen voor *memorie*), langs welken, terwijl de afzonderlijke organisatie voortduurt, de gelegenheid openblijft, om naar gelang van omstandigheden te handelen."

De heeren *de Moraaz* en *Wichers*, die reeds met genoegen den eersten stap tot opheffing van de departementen voor de eerediensten hebben gezien, dringen op eene algeheele opheffing aan. Zij ontwikkelen en verdedigen het gevoelen, reeds in het verslag der afdeelingen opgenomen, waarbij de voorstanders der opheffing zich vooral beriepen op de tegenwoordige rigting des tijds, volgens welke de Kerk geheel en al zelfstandig behoort te zijn en ontslagen van den band, die haar aan het staats-bestuur kan hechten, of aan eenige voogdij onderwerpen, en zij beroepen zich op het grondwettig beginsel der vrijheid van godsdienst.

De heer *Storm* is van dezelfde meening. Toejuichende den eersten stap door de Regering, op den goeden weg gedaan, doet het hem echter leed, dat men niet verder is gegaan, door het opheffen van de verdere bedieningen bij de departementen van eeredienst, ook uit het oogpunt van bezuiniging. Hij schrijft zelfs aan het bestaan der departt. van eeredienst een groot deel van de vroegere oneenigheden en twisten toe, die geëindigd zijn met de afscheuring van Belgie, en vindt, in de maatregelen tegen de afgescheidenen, eene reden te meer, ten betooge, hoe noodlottig de werking van departementen voor de eeredienst ook geweest is op het protestantsche kerkgenootschap. Ook voor de Israëliten — en het spijt hem, dat hij de eenige is, die daarover zijne stem moet verheffen — is er een bijzonder bezwaar in gelegen, omdat hunne belangen zijn opgedragen aan iemand, die niet tot hunne Kerk behoort, en die, bij eenvoudig besluit, de leeraren der israël. Kerk benoemt.

De heer *Groen* heeft eerst bij deze algemeene beraadslaging, en vervolgens bij de discussien over de onderdeelen van het hoofdstuk, zeer breedvoerig gesproken. In zijne eerste rede heeft hij verscheidene vraagstukken behandeld, onder anderen de betrekking der verschillende gezindheden in het algemeen, en hare bijzondere betrekking tot den Staat. Hij doet daarbij uitkomen, dat de Kerk eene zelfstandige, onafhankelijke corporatie in den Staat is. Dit is thans erkend en feitelijk uitgemaakt. Maar daaruit volgt dan ook, dat alle inmenging van den Staat moet vervallen; dat aan de Kerk vrijelijk zij toegekend elk regt, dat behoort tot haar bijzonder bestaan, vooral het regt tot bijzonder onderwijs en onafhankelijkheid der diaconien. Een ander gevolg van dien toestand is, dat al die corporatien gelijke regten hebben op bescherming, zoo als iedere andere corporatie; maar, naar gelang van derzelver eigenaardigheid, naar gelang van dat, wat het criterium van derzelver gezindheid uitmaakt. Het is waar, daarmede is veel gewonnen, maar nog niet alles; men heeft meer noodig, namelijk, dat de gezindheid niet slechts erkend moet zijn als corporatie juris privati, maar als corporatie juris publici. Dat sluit niet uit, dat de Kerk ondergeschikt blijve aan de regten van den Staat; dat alles, wat strijdig is met het belang van den Staat, sterk worde gereprimeerd; maar ook de regten der Kerk moeten nauwgezet worden geëerbiedigd. Men moet de Kerk niet beschouwen als een abstract wezen en den Staat als het alvermogend omnipotent ligchaam.

Van deze beginselen uitgaande, stelt spreker op den voorgrond, dat het christelijk en ook het israëlitisch kerkgenootschap een grondwettig historisch bestaan hebben. Bij gevolg, de gezindheden *bestaan* historisch, en zijn dus niet *geïoleréerd*. Als dit niet vast staat, dan is er niets gewonnen. Er moet dus zijn volledige *zelfstandigheid*; want anders komt men tot het denkbeeld van een Staat, die toelaat, tolereert, en zoo komt men vervolgens tot eene godsdienst van Staat, gerigt tegen elk, die prijs stelt op positive geloofsbegrippen. De slotsom van een en ander is dus: *zelfstandigheid* en erkenning der gezindheden door den Staat, als corporatien juris publici.

De spreker toont verder de gevolgen aan, welke zijn stelsel heeft 1° voor het vaderland; 2° voor de bearbeiding der organieke wetten; 3° in verband tot de questie van het behouden der departementen van Eeredienst. Bij de ontwikkeling van deze punten, doet hij de volgende stellingen uitkomen:

1° de noodzakelijkheid, in de tegenwoordige gesteldheid van het vaderland en van Europa, om den godsdienstzin bij de natie te ontwikkelen. Niets anders kan ons redden, dan dat de beginselen der natie gebouwd zijn op godsdienstige geloofsovertuiging: daarin ligt de kracht, de zedelijkheid eener natie. Er moet een beter, hechter steunsel zijn, dan wettenmakerij.

2° Den invloed van dit stelsel op de twee voornaamste organieke wetten: onderwijs en armbestuur. Indien het gelukken mogt, eene afscheiding tusschen de godsdienst en de school te maken, dan zal de ontwikkeling der natie verdorven zijn. Wat de armen-wet betreft: ten dezen zal niets wezenlijks tot stand gebragt kunnen worden, indien het christelijk beginsel, de liefdadigheid der bijzondere personen, ter zijde gesteld wordt, en indien men niet in overleg treedt met de gezindheden.

3° De afschaffing der depart. van Eeredienst. Deze is wenschelijk uit het oogpunt der onafhankelijkheid van de Kerk; maar, uit een hooger standpunt beschouwd, is zij bedenkelijk. Even als de spreker uit N. Braband, acht hij het wenschelijk, dat de gezindheden vertegenwoordigd worden in het Kabinet. Indien in 1825 een wezenlijk katholiek minister, en in 1837 een hervormd minister, zoo als de spreker zich dien voorstelt, in het kabinet geweest waren, zou veel verhoed zijn; zoo wel het Collegium philosophicum, als de vervolging der afgescheidenen. Vermits nu het ministerie een middenweg, eene *proefneming* voorstelt, kan hij zich daarmede vereenigen.

De heer *Wijnandts* keurt, even als de heer *de Moraaz*, de voorgenomene opheffing der beide depart. van Eeredienst goed.

De heer *van Heemstra* verheugt zich, dat slechts *eene proef* genomen wordt, of die departementen gemist kunnen worden, en dus de mogelijkheid van derzelver behoud nog bestaat. Maar, als men eene proef wil nemen, dan moet men niet verklaren, dat de banden, die Kerk en Staat verbinden, losgemaakt moeten worden. Tegen deze bedoeling meent de spreker met nadruk te moeten opkomen. In 't bijzonder heeft hij daarbij het oog op het kerkgenootschap, waartoe de thans in behandeling zijnde begrooting behoort. Hij doet opmerken, dat b. v. de Lutherschen en de Herstelde Lutherschen niet hebben gerust, voor dat zij met den Staat verbindtenissen hadden aangegaan. Men moet, bij de beoordeeling van het tegenwoordige vraagstuk, niet vergeten, hoe de Herv. Kerk en de Staat in vroegeren tijd één waren, en dat kerk- en staats-bestuur vereenzelvigd waren. Het is verre van hem, dat hij dien staat van zaken verdedigt, of denzelven terug wenscht; maar als historisch feit moet hij dien herinneren. Uit dien vroegeren toestand vloeijen verpligtingen voort; daarop zijn aanspraken gegrond, die men niet uit het oog mag verliezen. Aan den anderen kant zou ook de Kerk de beschermende hand moeijelijk kunnen missen, ter verdediging van hare materiële belangen. Niet alleen het belang der Kerk, maar ook dat van den Staat vordert, dat de banden, die er kunnen of mogten bestaan, niet verbroken worden. Hij vraagt, of de Kerk geen middel kan zijn tot vermeerdering van het volksgeluk? Wordt het onderwijs niet bij de Grwt. aan de zorg der Regering aanbevolen, en zou zij dan de belangen der Kerk niet in de hand mogen werken? Men verlieze niet uit het oog, dat men op den duur niet meer door overmagt en schijn van magt regeert, maar door eene overmagt van zedelijke beginselen. Bovendien, het belang van den Staat vordert, dat de Regering het toezigt houde op het gebruik der groote sommen gelds, die aan de Kerken besteed worden. De spreker schetst in 't breede het regt der Kerk en den pligt der Regering, om haar de beschermende hand te leenen; dit is het doel van art. 160 der Grwt., waarbij aan alle kerkgenootschappen in het Rijk gelijke *bescherming* wordt verleend. Hij waarschuwt de Regering, dat zij niet den eersten stap doe op eenen verderfelijken weg.

De *minister van justitie*, voorloopig belast met het beheer van het departement der Hervormde Eeredienst enz., geeft te kennen, dat de Regering, ten aanzien van dit belangrijk vraagstuk, niets heeft willen vooruitloopen of beslissen, maar heeft gemeend, dat de ondervinding hier moet spreken. Het is eene proeve; de uitkomst moet bewijzen. Het eerst heeft de minister den laatsten spreker beantwoord, en daarbij hulde gebragt aan den arbeid, dien zijn ambts-voorganger besteed heeft aan de werkzaamheden, tot het departement voor de Hervormde Eeredienst betrekkelijk, en waardoor hij herinneringen heeft nagelaten, die onuitwischbaar zijn. De minister blijft echter het gevoelen voorstaan, dat de banden tusschen Kerk en Staat moeten worden losgemaakt, wanneer zij niet met de tegenwoordige instellingen overeenkomen. Hij laat de wettigheid of onwettigheid van het reglement van 1816 in het midden. Het openbaar nut gedoogt niet, dat er teruggekomen worde op hetgeen bestaat. Maar hetgeen bestaat behoort veranderd, gezuiverd te worden, naar de instellingen, waaronder men leeft. Van de Kerk zelve, met het oog op onzen toestand, behoorde de organisatie uit te gaan. En wanneer de Kerk dien toestand begrijpt, dan kan zij rekenen op de bescherming, die de Regering verpligt is haar te verzekeren. De minister heeft verder, in antwoord op gemaakte opmerkingen, te kennen gegeven, dat hij niet gedoogen zal, dat de eene gezindheid ingrijpe in de regten van eene andere. Hij gelooft, dat men ook al te schroomvallig is, wanneer men meent, dat, ten gevolge van de proefneming, die ondernomen wordt, alle grondwettige waarborgen zouden vervallen. Hij is het volkomen eens, dat het toezigt over de behoorlijke verdeeling en het rigtig gebruik der gelden voor tractementen en pensioenen, die thans uit deze departementen worden betaald, moet blijven bestaan. De minister is het met den heer *Groen* volkomen eens, dat wij vooral groote behoefte hebben aan godsdienstzin, en dat men, bij alle menschelijke zaken en handelingen, vertrouwen moet op een Hooger Wezen, en dat men trachten moet, dat doel te bereiken, te ondersteunen, en daardoor het welzijn van den Staat te bevorderen. En als men hierop het *ja* en *amen* zegt, dan moet men de Eerediensten slechts beschouwen, zoo als zij zich historisch voordoen. Al het overige ligt buiten ons. In dien stand van zaken meent de minister, dat het behouden der organisatie van de departementen, vooreerst op den tegenwoordigen voet, aller goedkeuring zal moeten wegdragen.

De *minister van buitenlandsche zaken*, voorloopig belast met het beheer van het departement voor de zaken der Roomsch Kath. Eeredienst, geeft te kennen, dat hij zijnen ambtgenoot geheel de broederlijke hand reikt, bij de behandeling en beoordeeling der VI^{de} en VII^{de} hoofdstukken van de staatsbegrooting. Hij geeft gaarne toe, dat het hier geldt een onderwerp van zeer hoog gewigt: het geldt de godsdienst, de zedelijkheid en de maatschappelijke orde. Er kan daarover geen verschil bestaan. Doch waartoe moet dat bij deze gelegenheid ter sprake worden gebragt? Wat geeft daartoe aanleiding? Waartoe wordt het gemoed geschokt? Toen het tegenwoordig ministerie optrad, werd besloten, geen twee afzonderlijke ministers voor de Eerediensten te doen benoemen, en het beheer dezer twee departementen van algemeen bestuur voorloopig door twee der ministers te doen waarnemen. Daardoor wordt het geheele vraagstuk van de doelmatigheid van het behoud der departementen voorloopig in het midden gelaten. Daaruit vloeide al dadelijk een bezuiniging voort, die niet te versmaden was. Daardoor werd het getal ministers voorloopig met twee verminderd, hetgeen tot eene spoedige behandeling van zaken niet ondoelmatig te achten was. Het nemen van eene proef, te dezen aanzien, is allezins billijk te achten. Ten slotte verklaart de minister, dat hij zich tot geene roekelooze proeven zal laten wegslepen, en dat hij vooral daar, waar het godsdienst, zedelijkheid, vrede en eensgezindheid geldt, met geene overijling zal te werk gaan.

De heer *Mutsaers* ziet, in de banden, welke tot dus ver de kerkgenootschappen aan den Staat verbonden hebben, geene inbreuk op de vrijheid der Kerk. Althans, wat zijne Kerk betreft, kan hij verklaren, dat tijdens zijn bestuur geen spoor aanwezig is, dat hij niet onverdeeld heeft voorgestaan het beginsel, dat de Kerk vrij behoort te zijn. Mogt de vrijheid der Kerk in het behouden der departementen een beletsel vinden, hij zou de opheffing van de depart. vorderen. Als staatsman een blik werpende op de geschiedenis en op de maatschappij, zoo als die *is*, acht hij het behouden der depart. noodig.

De algemeene beraadslaging is hierna gesloten, en de behandeling der onderdeelen van het hoofdstuk geopend.

De heer *Groen* schetst in eene zeer uitvoerige rede den toestand der Herv. Kerk, en ontwikkelt zijn gevoelen, dat die Kerk sedert 1816 door drie ministers is vertegenwoordigd, die, wat hun *politiek stelsel* betreft, niet beantwoord hebben aan het ideaal, dat hij en de belijders zijner gezindheid zich voorstellen. De spreker komt hierdoor tot de slotsom, dat eene andere politiek gevolgd moet worden. De regten der hervormde gezindheid zijn miskend; niet alleen, wat betreft de organisatie, die geschied is bij eenvoudig koninklijk besluit in 1816; maar ook in de wijze van handhaving der christelijke leer, en der leer van de Nederd. Herv. Kerk. Het criterium van die gezindheid heeft men veranderd; men ging, de leer ter zijde latende, het zoeken in den vorm; al de kracht ging nu resideren in de Synode. — Het tweede gedeelte van zijn betoog, strekkende om aantetoonen, hoe dit verkeerde beginsel de drie ministers genoodzaakt heeft, om eene politiek te volgen, die nadeelig voor de Herv. Kerk was, wenscht de spreker heden avond voortedragen.

De zitting is daarna tot 's avonds geschorst.

In de avondzitting heeft de heer *Groen* zijne rede vervolgd en ten einde gebragt.

De *minister van justitie* heeft de door den laatsten spreker ontwikkelde bedenkingen beantwoord, en onder anderen doen opmerken, dat, daargelaten de wettigheid van het besluit van 1816, men zich daaraan onderworpen heeft, en dat dit besluit door den tijd kracht van wet heeft bekomen.

De heer *van Hall* verklaart, dat hij, na de ontvangene inlichtingen, het nemen van eene proef omtrent het afschaffen der depart. voor de Eerediensten goedkeurt.

Bij de verdere behandeling der onderdeelen van het hoofdstuk, heeft de heer *Engelen* inzonderheid de noodzakelijkheid eener betere organisatie van het beheer der israëlitische zaken betoogd. — De minister van justitie verklaart daarop, dat, zoodra eene wettige commissie zal bestaan, de Regering haar zal ondersteunen.

Hierna is het hoofdstuk met algemeene (55) stemmen aangenomen.

Vervolgens is aan de orde hoofdstuk VIII (*r. kath. Eeredienst*). De heeren *Luijben*, *van Nispen* en *Hengst* vreezen, dat, door de aanzienlijke vermindering van het bedrag van dit hoofdstuk, kwalijk voorzien zal kunnen worden in de ondersteuning van behoeftige gemeenten. — De heer *Mutsaers* gelooft mede, dat de uitgetrokken sommen niet voldoende zullen zijn.

De minister van buitenl. zaken, tijdelijk met het beheer van het depart. voor de zaken der r. kath. Kerk belast, verklaart, dat ingeval zich behoefte mogt voordoen, de Regering naar bevind van zaken zal handelen.

Het hoofdstuk is daarop, met algemeene (57) stemmen, *aangenomen*.

Morgen ochtend zal de beraadslaging over hoofdstuk IX (*financien*) beginnen.

'S GRAVENHAGE, 18 December.

De minister van financien, in aanmerking nemende, dat de inwisseling der stukken van 25 centen, naar de wet van 1816 vervaardigd, bepaald bij Z. M. besluit van 12 November, door verhinderde communicatien op sommige plaatsen vertraging zou kunnen hebben ondervonden, en willende aan de bezwaren daaromtrent te gemoet komen, heeft het agentschap van 's Rijks schatkist te Amsterdam, de betaalmeesters in de arrondissementen en de ontvangers der belastingen gemagtigd, om de opgemelde specie alsnog bij voortduring in te wisselen op den voet der bekendmaking van den 14^{den} November laatstleden, en om die in betaling aan te nemen tot en met *zaturdag den 29sten December* 1849.

— Het groot belang, 't welk hier te lande, algemeen en teregt, in eene geregelde en spoedige overkomst van de briefwisseling met den overlandpost uit Nederlandsch Indie gesteld wordt, is steeds voor de betrokkene departementen van algemeen bestuur eene beweegreden geweest, om alles te doen, wat strekken kon om in die behoefte te voorzien.

Nadat er, van tijd tot tijd, in dat opzigt verschillende maatregelen, zoowel in het moederland als in de kolonie, met het beste gevolg waren genomen, is er nu laatstelijk weder een onderzoek ingesteld naar hetgeen er verder zoude kunnen gedaan worden, om het tijdstip der verzending van de paketten van den overlandpost uit Parijs naar herwaarts te vervroegen; zoomede, om de overbrenging van die paketten, door het wegnemen van alle aanleiding tot oponthoud onderweg, aan gene zijde der nederlandsche grenzen te bespoedigen, des noods met behulp van buitengewone vervoermiddelen, en zelfs, waar dit vereischt werd, van eenen extra-spoortrein over eenigen afstand.

Vermits intusschen de middelen van uitvoering niet stonden ter beschikking van de nederlandsche post-administratie, heeft de zaak het onderwerp moeten uitmaken van onderhandelingen met de fransche en belgische postbesturen, wier toestemming buitendien voor elke verandering in den bestaanden loop der posten, of wijze van overbrenging der briefwisseling, over hun grondgebied loopende, vereischt werd. Die onderhandelingen zijn thans afgeloopen, en hebben geleid tot het maken van nieuwe schikkingen met gemeenschappelijk overleg; waarvan reeds bij de aankomst van de eerstdaags verwacht wordende oost-indische brievenmaal het gevolg zal

kunnen worden ondervonden. De brieven namelijk zullen voortaan, wanneer er geene onvoorziene beletselen tusschenbeiden komen, een dag vroeger dan tot dus verre het geval was, en wel, onder gunstige omstandigheden, reeds in den morgen, en anders in den avond van den vorigen dag, in onze groote koopsteden ontvangen worden. Ook ten aanzien der brieven, bestemd voor andere gedeelten van het Rijk, zal de maatregel gunstig werken, wanneer de ligging der plaatsen in verband met den loop der posten dit toelaat. Op eenen bepaalden dag of uur van aankomst der brieven hier te lande, valt echter evenmin bij vervolg, als vroeger te rekenen, omdat het tijdstip van de aankomst der paketbooten te Marseille geheel van omstandigheden afhangt en daardoor onzeker is. (*St. Cour.*)

'SGRAVENHAGE, 18 December.

Z. K. H. de Erfhertog van Saksen-Weimar-Eisenach is gisteren naar het kasteel van Biljoen teruggekeerd.

— Heden wordt de naamdag van Z. M. den Keizer van Rusland niet in het hôtel van den russischen gezant gevierd, vermits Z. Exc. zich thans bij H. M. de Koninginne-moeder op het kasteel van Biljoen bevindt.

— In de zitting van de Tweede-Kamer der Staten-generaal van heden, zijn de beraadslagingen voortgezet over het IX^de hoofdstuk A, der Staats-begrooting voor 1850, handelende over de nationale schuld.

Onderscheidene leden hebben het woord gevoerd. De minister van financien heeft de voordragt verdedigd en onder anderen gezegd, dat het aangenaam was te kunnen mededeelen, dat het tekort over 1848 reeds was verminderd op *drie millioenen*. De minister heeft daarbij gevoegd, dat het onderwerp, nopens de amortisatie van schuld, waarover de heer *Bachiene* in den loop der gehoudene beraadslaging gesproken heeft, in naauwgezette overweging zal worden genomen.

Het hoofdstuk is ten slotte met algemeene stemmen aangenomen. Daarop is de beraadslaging begonnen over hoofdstuk IX B, *departement van financien.*

HAARLEM, 18 December.

Onder de dezer dagen ontvangen berigten uit het buitenland komt het volgende voor:

TURIN, 12 December. De graaf *d'Appony*, de gezant van Oostenrijk bij ons Hof, is gisteren hier aangekomen. — Heden is de uitslag van de verkiezingen voor onze Kamer van afgevaardigden in 163 kiesdistricten bekend. Volgens de opgaven van onze ministeriële dagbladen, behooren 103 der verkozenen tot de gematigde, en slechts 42 tot de ultra-radicale partij. De geheele Kamer bestaat uit 204 afgevaardigden, zoodat, hoedanig de uitslag der nog niet bekende verkiezingen moge zijn, het bewind altijd eene meerderheid in de vergadering zal hebben.

— De oostenrijksche Regering heeft 27 millioenen franken beschikbaar gesteld voor het aanleggen van ijzerbanen tusschen Verona, Mantua en Peschiera.

— In sommige berigten uit Rome wordt gemeld, dat de generaal *Baraguay d'Hilliers* aan den Paus heeft ter hand gesteld een adres van de bisschoppen in Frankrijk, waarin zij verlangen, dat Z. H. zoo spoedig mogelijk naar zijne hoofdstad terugkeere, vermits zijne langere afwezigheid zeer ten nadeele van de Kerk zoude strekken. De in Rome aanwezige partij, welke den Paus toegenegen is, heeft aan Z. H. voorgesteld, om de katholieke mogendheden uittenoodigen tot het bijeenbrengen van de noodige gelden, ten einde het pausselijk bestuur in staat te stellen om een leger op de been te brengen, met hetwelk de pogingen der revolutionairen zouden kunnen worden bedwongen, en hetwelk alzoo den Paus zoude veroorloven, om naar Rome terugtekeeren.

De fransche admiraal *Baudin* is dezer dagen te Rome aangekomen.

[In de berigten uit Spanje wordt het voorgesteld, als of het terugroepen der spaansche expeditie uit den Kerkelijken-Staat moet worden toegeschreven aan de weigering van den Paus, om aan de spaansche Regering het verkoopen der zoogenaamde nationale goederen toetestaan.]

FRANKFORT, 15 December. Morgen zullen de leden van het nieuwe voorloopige Centraal-Bewind hier aankomen, en waarschijnlijk zullen zij hunne betrekking aanst. donderdag aanvaarden. Of zij bij deze gelegenheid eene aanspraak tot het duitsche Volk zullen houden, is niet bekend; zeker echter is het, dat zij onmiddelijk maatregelen zullen beramen, ten einde de geheime woelingen der democratische partijen te onderdrukken. — De aartshertog *Johann* zal van hier naar Weenen vertrekken; zich daar slechts weinige dagen ophouden, en alsdan zijne reis naar Grätz voortzetten. Er is hier een adres ter onderteekening in omloop, waarbij aan den Rijks-bestuurder dank betuigd wordt voor al hetgeen hij verrigt heeft ten voordeele van het duitsche Vaderland.

HAMBURG, 15 December. Sedert gisteren avond is het begonnen sterk te dooijen.

KEULEN, 17 December. Met den telegraaf is hier het berigt ontvangen uit Berlijn, dat de constitutionele partijen van de beide Kamers der Vertegenwoordiging zich hebben vereenigd tot een committé voor het regelen van de verkiezingen der leden van het duitsch-pruissisch Parlement. Het programma, 't welk zij zullen uitgeven, is opgesteld in den geest der zoogenaamde Gagernsche partij.

— De Stenden-vergadering in Hessen-Kassel heeft een wets-ontwerp tot het sluiten eener leening van een millioen daalders goedgekeurd.

— Het ministerie in Wurtemberg heeft dezer dagen in de Kamer der afgevaardigden eene zware nederlaag geleden. — Men verwachtte te Stutgart, dat deze Kamer dien ten gevolge zou worden ontbonden.

— De bij de Wetgevende Kamers in Beijeren door de Regering ingediende wets-voordragt, betreffende het gelijkstellen der Joden met de belijders van de overige godsdiensten, ondervindt nogal tegenstand.

PARIJS, 16 December. De bevolking dezer hoofdstad blijft kalm en rustig. Waarschijnlijk zijn de volksleiders over deze omstandigheid eenigermate uit het veld geslagen, vermits zij vroeger met grooten ophef hebben verkondigd, dat men zelfs niet zou *durven* beraadslagen over het behouden der belasting op de dranken, uit vrees voor de groote menigte, die gewisselijk tot oproer zou overslaan. De werklieden in de voorsteden schijnen zich in 't minst niet te bekommeren over 't geen in de Wetgevende Vergadering wordt behandeld, en over de spanning, welke thans in deselve wordt waargenomen.

Men houdt het nog altijd voor zeker, dat de voordragt der Regering, betreffende het behouden dier belasting, zal worden aangenomen; doch het schijnt, dat de meerderheid voor het ontwerp niet zoo groot zal zijn, als aanvankelijk werd verondersteld. De afgevaardigden, die laatstelijk tegen de belasting het woord hebben gevoerd, schijnen menigeen aan het wankelen te hebben gebragt. De voorstanders der belasting hebben aangedrongen op het sluiten der algemeene beraadslaging; doch dit is *verworpen.* Het besluit der meerderheid te dezen aanzien heeft nog al indruk gemaakt, en, zoo men verzekert, hebben de ministers bedektelijk te kennen gegeven, dat zij, omtrent de aanneming der voordragt, geenszins geheel gerust waren. Ernstige vrees voor eene verwerping bestaat er inmiddels nog niet, en de aanhangers der Bergpartij maken thans reeds aanstalten, om, na de aanneming der wet, de menigte te bewerken, en haar te doen gevoelen, dat de Regering en de Vertegenwoordiging een verkeerden weg zijn ingeslagen en 's volks belangen geenszins naar eisch behartigen.

De heer *Guizot*, die zich nog altijd hier ter stede bevindt, woont van tijd tot tijd de zittingen der Wetgevende Vergadering bij. Hij is onder anderen tegenwoordig geweest, toen de heer *de Montalembert* zijne beroemde redevoering voor de belasting heeft gehouden. De heer *Guizot* heeft de zaal lagchende verlaten, en aan de omstanders te kennen gegeven, dat hij grovelijk heeft gedwaald, tijdens hij aan het bewind was, en indedaad al te *vrijzinnig* was te werk gegaan.

De dagbladen zijn bijkans uitsluitend opgevuld met betoogen over de belasting op de dranken. Andere belangrijke onderwerpen, zoo als de wet, waarbij aan de prefecten de bevoegdheid wordt verleend om lagere schoolonderwijzers aantestellen of aftezetten, worden daardoor eenigzins op den achtergrond gesteld.

Het belangrijkste nieuws, 't welk heden in deze hoofdstad bekend is, is, dat de Regering de beruchte mobile nationale garde heeft ontbonden. De manschappen van dat corps waren tot 31 December dezes jaars in krijgsdienst gesteld, en het regeringsblad behelst heden het besluit, waarbij die krijgsmagt wordt *ontslagen*. De Regering heeft verlangd, dat het gemelde corps in zijn geheel zou worden ingelijfd in het algerijnsche vreemdenlegioen; doch dit denkbeeld heeft in de Wetgevende Vergadering in 't minst geen bijval gevonden. Men maakt de opmerking, dat, door het ontslaan der mobile garde, al weder eene instelling der noodlottige Februarij-dagen is te niet gegaan. Het ontbreekt inmiddels niet aan personen, die vermeenen, dat men de jeugdige krijgslieden, die dat corps hebben uitgemaakt, niet onregtvaardig mag beoordeelen, en nooit uit het oog mag verliezen, dat zij in de bloedige Junij-dagen moedig voor de belangen der maatschappij hebben gestreden. De Regering heeft voor al die krijgslieden de gelegenheid opengesteld, om in het staande leger dienst te nemen.

BRUSSEL, 17 December. 's Konings geboortedag is met veel plegtigheid gevierd. Z. M. heeft in persoon, met zijn gezin, het *te Deum* in de hoofdkerk bijgewoond, alwaar de toevloed van aanwezigen grooter was, dan immer te voren.

Uit 's Hertogenbosch wordt het volgende gemeld:

„ Dezer dagen is alhier een gouden tienguldenstuk uitgegeven, waarvan door eene behendige snoeijing twee guldens aan waarde zijn afgenomen. Men wachte zich dus voor schade en geve, bij de ontdekking van een gesnoeid geldstuk, daarvan onmiddelijk kennis aan den heer officier van justitie bij de arrondissement-regtbank, of den heer commissaris van politie".

— Uit Rotterdam wordt gemeld, dat het hoekerschip *Oceaan*, kapt. *G. van Duffelen*, het eerste nederlandsche vaartuig is geweest, 't welk op de kusten van Californie de nederl. vlag heeft doen wapperen, na de ontdekking der in die streek verborgene schatten. De genoemde bodem behoort te Vlaardingen te huis en is van Valparaiso naar Californie gestevend, welk gewest het op den 6^den September jl. weder heeft verlaten. — Het is bekend, dat de gouddelving op de bemanning van vele vaartuigen, wat de zoo noodzakelijke ondergeschiktheid en tucht aangaat, een nadeeligen invloed uitoefent. De manschap van het schip *Oceaan* heeft echter eene gunstige uitzondering gemaakt en zich voortdurend onderscheiden door gehoorzaamheid en onderwerping aan de bevelen van haren gezagvoerder.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 18 December. Den 17^den dezer zijn in Texel binnengekomen de schepen *Barend Willem*, kapt. Retgers van Batavia, *Amicitia*, kapt. Wygers van Suriname, Hazewinkel, Zoeler, van Sluis en J. Hayes (st.), alle 4 van Londen, Kwint van Jarmouth, benevens 2 koffen ter reede, de namen onbekend; het schip *Thetis*, kapt. Poel naar Suriname, is uit zee teruggekomen; niets uitgezeild; de wind z. w. tot n. w.

Den 10^den dezer heeft van Elseneur de reis voortgezet het schip *de Zwijger*, kapt. Weyland, van Petersburg naar Amsterdam.

Den 12^den dezer was op de hoogte van Douvres het schip *Jonge Cornelis*, kapt. Verhey, van Rotterdam naar Batavia.

Den 13^den dezer is te Falmouth met schade door aanzeiling binnengeloopen het schip *Adrianus en Jacobus*, kapt. van Emmerik, van Rotterdam naar Batavia.

Te Bordeaux is aangekomen Drayer van Amsterdam. Te Brest Tolner van Rotterdam. Te St. Valery sur Somme Hazewinkel van Riga. Te Grimsby Kramer van Holland.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 18^den *December* 1849.

Hamburg 2/m. *f* 34,75; id. kort *f* 34,15/16. *Lissabon* 3/m. 42. *Porto* 3/m. 42. *Petersburg* 2/m. 185; alles geld. *Londen* 2/m. *f* 11,97½; id. kort *f* 12,02½, papier. Disconto 2½ pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 17 December. *Tarwe*: Zeeuws., Vlaams. en Overm. bij redelijken aanvoer tot ruim vorige prijzen opgeruimd, meestal ter verzending; goede en puike nieuwe *f* 7,30 à *f* 7,80; mindere *f* 6,20 à *f* 7,20; goede en puike jarige *f* 7,80 à *f* 8,80; mindere *f* 7,20 à *f* 7,60; Pools. bij gerijf: 157 p. witb. *f* 275; roode soorten goed prijshoudend met eenige vraag voor verzending. In entr.: 160 p. n. Hoogl. Kleefs. *f* 216; 156 p. dito Rijn *f* 200, *f* 202. In cons.: 162 p. n. Hoogl. Kleefs. *f* 240; 159 p. puike jarige Kleefs. *f* 240; 157 p. jar. Neder-Rijn *f* 230. *Rogge* als voren; Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 4,30 à *f* 5; voorts 148 p. jar. Rijn *f* 137; 148, 151 p. n. dito *f* 135, *f* 136, *f* 138; 141 p. o. Russ. *f* 115; 146 p. Cours. te Schiedam *f* 152. *Gerst*: Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 3,20 à *f* 3,60; dito zomer *f* 3,10 à *f* 3,50. *Haver*: Zeeuws. en inl. korte *f* 2,30 à *f* 3,10; dito lange *f* 2 à *f* 2,40. *Boekweit*, op 140 p.: n. Noord-Brab. *f* 136, *f* 139, *f* 142, *f* 144; n. Oostvr. veen *f* 128, *f* 130. *Erwten*: Zeeuws. graauwe *f* 5 à *f* 6; dito groene *f* 4,30 à *f* 5,50; dito witte *f* 5 à *f* 5,50. *Boonen*: Zeeuws. en Walch. witte *f* 5 à *f* 6,50; dito bruine *f* 5,50 à *f* 7,25; dito paardenboonen, 10 cents lager, *f* 3,80 à *f* 4,20. *Koolzaad*: Zeeuwsch £ 66 — 68 gestort.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 18 *December.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	54⅛	à	55	54⅞
„ „ „	3	63½	„	64	63⅞
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	83½	„	84¼	84
„ Oost. Ind. Leen.	4		„		
„ Am. Synd.	3½	84	„	½	84¼
„ Handelmaatsch. resc.	4½	167¾	„	168¼	168
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½	83¾	„	84¼	84
„ Aand. Haarl. Meer	4½	94¾	„	95¼	95
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Certific.	3	52¾	„	53¼	52⅛
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	105¼	„	¾	105½
„ „ „ 1828/29	5	104½	„	105	104¾
„ „ Amst. 1831	5	93½	„	94	93¾
„ leen. 1840	4	85	„	½	85¼
„ inschr. *Stieglitz*	4		„		
„ „ grootb.	6	63	„	¼	63⅛
„ Certific.	6		„		
„ Neg. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen	5	34¾	„	35¼	35 1/16
„ „ „	4	36¼	„	¾	36 7/16
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	13	„	½	13¼
„ „ onbep. St.	5	12¼	„	13½	13 5/16
„ Coupons		8½	„	9½	
„ Neg. Londen 1842	3	38	„	½	38¼
„ Binnenl. Schuld	3	29¼	„	½	29⅜
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metal.	5	79½	„	81	80⅝
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	41¾	„	42½	42¼
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	16¼	„	17¼	
VENEZUELA. Neg. Londen	2½	28¾	„	29	28⅞
MEXICO. Neg. Londen	5	27	„	¾	27½
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		3	„		
dito op Prolongatie		3½	„		

Belgie neg. bij *Rothschild* 47 1/16. Americ. Bank-actien bij *Hope* 3⅝. Oostenrijk Loten neg. *f* 250, 1839, *f* 290. Brazilie neg. 1824, 88¾; dito 1843, 86⅝; dito geldl. van £ 200, 86¾. Ecuador 3 1/16.

De binnenl. fondsen, welke in het begin der beurs van heden flaauw waren, zijn ten slotte nog iets hooger dan gisteren gebleven; ned. bank-actien 152. *Van buitenl. fondsen waren Belgen iets vaster. De 5 pc. Spanje goed prijshoudende; 3 pc. binnenl. à* 6/m. *tot hoogere prijzen gevraagd. Portugezen en Russen prijshoudende. Oostenrijksche fondsen in 't begin der beurs flaauw, doch ten slotte willig; n. metalliek* 84¾, 86¼, 86. *Fransche fondsen gezocht. Brazilianen aangeboden. Mexicanen hooger.*

WEENEN, 14 December. De 5 pc. Metall. 93⅝ à ¾; dito 2½ pc. 49 à ¼. Bank-actien 1193 à 1195.

FRANKFORT, 15 December. De 5 Metall. 85⅝; dito 2½ pc. 44⅞. De 2½ pc. Ned. 55⅜. De 3 pc. Spaansche binnenl. 29⅝.

ANTWERPEN, 17 December. De 5 pc. Spanje 13 3/16 à ⅛; 3 pc. binnenl. 29½. De 5 pc. Belgie 96; dito 2½ pc. 49⅞.

***** WAARDE LANDGENOOTEN!**

De prot. school te Roermond (Limburg) is, als eene bijzondere school der 1e klasse, met bewilliging van de ed. achtb. regering dezer stad, daargesteld en voorloopig toevertrouwd aan de leiding van den heer *H. Schaeffer*.

Voor de duurzame vestiging dier school wordt, in naam van den kerkeraad der prot. gem. aldaar, eene bijdrage verzocht.

Dat zulk positief christelijk onderwijs voor alle gemeenten noodig is behoeft geen betoog, maar te Roermond is het volstrekt onmisbaar. Schoon onze kinderen niet gedwongen worden den Mechelschen Katechismus te leeren, zij hooren toch denzelven leeren. Er worden, bij de jaarlijksche examens, 1e en 2e prijzen en accessits voor uitgedeeld. Wij veroordeelen het niet, indien het onzen r. c. landgenooten zóó goed is. Doch voor onze kinderen is het niet passend. Wij moeten voor de onzen hebben eene christelijke protest. school.

Waar dit beginsel, onze kinderen moeten protestantsche kinderen zijn en blijven, is voorgedragen en gevoeld, daar heeft het weerklank gevonden.

Tot ontvangst der bijdragen hebben zich bereid verklaard:

Te Amsterdam de heeren prof. *Domela-Nieuwenhuis*, d^s. *E. Begemann*, d^s. *van Limburg-Brouwer*, predd., en m^r. *D. Rutgers van Roozenburg Junr.*

Te Haarlem de heeren *de Bruyn Kops*, burgem. der stad, en d^s. *N. Beets*, pred. te Heemstede.

Te 's Hage de heeren *van Singendonck*, *Mackay* en *Elout*, raadsheer.

Te Rotterdam de heeren d^s. *Doedes*, d^s. *Hugenholtz*, predd., *Herklotz* en *J. E. van der Aa Crielaert* (Leuvenhaven).

Te Utrecht de heeren d^s. *van Hoogstraten*, d^s. *van der Bank*, predd., *van Schermbeek*, not., *van Baerle* en *van Thiel*, kap^tn.-kwartierm^r.

Met de algemeene ontvangst der liefdegaven wil zich belasten de heer *L. Gregorij Pierson*, Singel te Amsterdam.

Opgaaf van ingekomen penningen zal gedaan worden.

BEGEMANN, Pred^t. te Roermond.

***** DOMEINGOEDEREN van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden.***

RENTAMBT *NIERVAART.*

De Rentmeester van gemelde Domeingoederen te Klundert, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris C. W. MARIS, op *het Raadhuis* aldaar, openbaar verkoopen, op den 15^den, 16^den en 18^den Januarij 1850:

89 Kavels GRIEND en SCHAARHOUT.
38 „ KOPWILGEN BOOMEN, gedeeltelijk met het daarop staande SCHAARHOUT.
9 „ Drooge MUTSAARD.
266 OLMEN BOOMEN, in 50 Kavels.
369 WILGEN, in 40 Kavels.
64 ESSCHEN BOOMEN, in 11 Kavels.
293 POPULIEREN, in 43 Kavels.

Alle de benoodigde inlichtingen en aanwijzingen zijn te bekomen ten Kantore van den ondergeteekende.

Klundert, *den* 11*den December* 1849. — De Rentmeester voornoemd, F. H. H. BORRET.

*** Getrouwd:
ZWARTSLUIS, 14 December 1849. — L. D. J. THORBECKE en J. VAN EIJKEN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van TWEELINGEN, zijnde *Zoon* en *Dochter*, beide welgeschapen, doch *dood* geboren; mijne geliefde Echtgenoote, *JOHANNA KUURMAN*.
MEPPEL, 12 December 1849. — C. KNIPHORST.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene DOCHTER *ANNA BAERSELMAN*, geliefde Echtgenoot van
SILVOLDE, 12 December 1849. — J. W. TEN CATE HUENDER, Predikant.

*** WINSSEN, te *Nijmegen*, den 12^den December 1849. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *A. S. C. TEN HOET*, geb. DE RIDDER.
Algemeene kennisgeving.

*** Op den 14den December 1849 is te NIJMEGEN bevallen van eene DOCHTER *J. A. C. VAN MANEN*, geliefde Echtgenoot van Mr. J. VAN ELSBROEK.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *M. VAN ESSEN*, geliefde Echtgenoote van
HEER-HUGOWAARD, L. SCHAGEN,
den 14den December 1849. Onderwijzer.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *G. J. M. COOPS*, geliefde Echtgenoote van
HAARLEM, A. LANS.
14 December 1849.

*** DORDRECHT, 16 December 1849. Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *I. E. A. VISSER*, geliefde Echtgenoot van
Mr. A. N. VAN PELLECOM.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, *AAFJE VAN EXTER*, verloste heden, in den vroegen morgen, van een' welgeschapen ZOON. DK. SCHUIT CSZN.
HOORN, 16 December 1849.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *MARIA VAN ASSENBERG*, geliefde Echtgenoote van JB. BLOKDIJK.
VIER STATEN, bij *Alkmaar*, 17 December 1849.

*** Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *JOHANNA MARGARETHA FÜNCKLER*, geliefde Echtgenoote van W. B. WEIDNER.
HAARLEM, den 17den December 1849.

*** Heden overleed alhier, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, in den ouderdom van bijna 67 jaren, de Wel-Ed.-Gestr. Heer JOHANNES CHRISTOFFEL PLATO, in leven gepensionneerd Chirurgijn-Majoor.
GORINCHEM, Wed. E. PLATO — VISSER.
7 December 1849. Eenige kennisgeving.

*** Heden avond overleed, ten mijnen Huize, in den ouderdom van circa 48 jaren, AMELIA GROOT. Drie en twintig jaren lang was zij de getrouwe verzorgster mijner huisselijke aangelegenheden. Allen, die mij in mijne omstandigheden kennen, kunnen beseffen wat ik in haar verlies. Hare nagedachtenis zal bij ons steeds in zegenend aandenken blijven. G. BOELHOUWER.
HAARLEM, 12 December 1849.

*** Op den 13den December 1849 overleed te ARNHEM, in den ouderdom van 69 jaren, Mejufvrouw G. A. DE HAAS, betreurd door alle hare Betrekkingen.
Eenige kennisgeving. F. VAN GORKUM,
uit aller naam.

*** Heden ontsliep, tot onze innige droefheid, in den ouderdom van ruim 70 jaren, onze hartelijk geliefde Broeder, de Heer JOHANNES SMIT Gz. Eene kortstondige borstziekte maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven. H. C. SMIT,
uit aller naam.
AMSTERDAM, 13 December 1849.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 17 jaren, MARIA CHRISTIANA, hartelijk geliefde Dochter van P. A. BRAAMS en E. MOLLEMA.
HARLINGEN, den 14den December 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Mijn geliefde Echtgenoot, S. TIERIE, werd mij heden, op eene noodlottige wijze, tot bittere droefheid van mij, in den ouderdom van 34 jaren, door den dood ontrukt, mij nalatende vijf Kinderen, allen nog te jong om hun groot verlies te beseffen.
JUTPHAAS, A. N. VAN DER STOK,
14 December 1849. Wed. *S. Tierie.*

*** Na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna 11 jaren overleed heden morgen, in 42jarigen leeftijd, mijn geliefde Echtgenoot, GEORGE LODEWIJK KLEIN, mij drie Kinderen nalatende.
UTRECHT, M. J. W. HULLEMAN,
14 December 1849. Wed. *G. L. Klein.*
De *Affaire* zal, onder toezigt van een' deskundige, op denzelfden voet worden voortgezet.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, Jonkheer Mr. JOHAN WILLEM VAN VREDENBURCH, in den ouderdom van ruim 67 jaren.
'S GRAVENHAGE, M. A. VAN DER POT,
14 December 1849. Wed. *Van Vredenburch.*

*** Nog treurende over het verlies van ons teederbemind Zoontje, *Albertus*, dat ons op den 4den Januarij dezes jaars door den dood werd ontrukt, zoo werd heden ons ouderhart op nieuw geschokt, door het afsterven van ons teederbemind jongste Dochtertje, ELISABETH, in den jeugdigen leeftijd van circa 10 maanden. Zwaar is de beproeving, tot heden drie van de vier onzer liefde-huwelijks-panden te moeten missen, doch de Almagtige sterke ons en schenke ons kracht om in zijnen wijzen wil met gelatenheid te berusten. JS. MULDER.
WORMERVEER, G. MULDER,
14 December 1849. geb. EVELIENS.

*** ST. OEDENRODE, 15 December 1849. Heden ontsliep, na een kortstondig lijden, aan waterzucht in het hoofd, ons veel bemind jongste Zoontje, ADRIAAN, in den ouderdom van ruim zes jaren.
J. BUDDINGH, Pred.
C. C. BUDDINGH,
MARYT.

*** Heden overleed mijne geliefde Tante, CATHARINA MARIA HALBROOD, Wed. van den Wel.-Eerw. Zeer-Gel. Heer *H. L. Donckermann*, in den hoog gezegenden ouderdom van ruim 85 jaren.
TUBBERGEN, C. G. DREUN.
15 December 1849.

*** Heden overleed, in den jeugdigen leeftijd van ruim 20 maanden, ons geliefd jongste Kind, JOHANNA SOPHIA. M. WIJT JR.
ROTTERDAM, M. C. WIJT,
15 December 1849. geb. HOOGEWERFF.

*** Tot onze bittere droefheid overleed, in den avond van den 12den dezer, onze innig geliefde Broeder, PETER DE HAAS, in den ouderdom van 38 jaren. Eene hevige ongesteldheid, van weinige dagen, maakte een einde aan zijn leven, dat bij ons in zegenend aandenken zal blijven.
MAURIK, *Uit aller naam*,
den 15den December 1849. P. DE HAAS.

*** Na eene korte ongesteldheid, van slechts eenige dagen, overleed, tot onze bittere droefheid, mijn veel geliefde Echtgenoot, DIRK ROGGEVEEN Wz., in den ouderdom van bijna 58 jaren. 32 jaren waren wij vereenigd. Hij was bij allen bemind en zijne diep bedroefde Weduwe treurt, met hare zes Kinderen, om zijn gemis.
SCHAGEN, CORNELIA SMIT,
15 December 1849. Wed. *D. Roggeveen Wz.*

*** Het behaagde den Hemelschen Vader heden mijn waarden Echtgenoot, JOHANNES CORNELIS ZAALBERG, in den ouderdom van ruim 84 jaren, van mij wegtenemen, na een hoogst gelukkig Huwelijk van 55 jaren. Kenmerkte zijn leven zich steeds door stille Godsvrucht en voorbeeldelooze werkzaamheid, met diepen weemoed staar ik, met mijne Kinderen en Kinds-Kinderen, hem na in een beter oord, waarop zijne hoop was gevestigd.
LEYDEN, M. BROUWER,
15 December 1849. Wed. *J. C. Zaalberg.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot groote droefheid van hare Naastbestaanden en Vrienden, Mejufvrouw ANTOINETTE LEVINE DE KLOPPER, in den ouderdom van 62 jaren. PAUL DU RIEU,
LEYDEN, *uit aller naam.*
15 December 1849.

*** Voor de hartelijke deelneming, ons betoond, bij het smartelijk verlies onzer veelgeliefde Betrekkingen, betuigen wij onzen welmeenenden dank.
HAARLEM, A. REIJNDERS JACZ.
19 December 1849. C. BATENBURG.

*** *Commissarissen der Geldleeningen voor de Straatwegen van Grebbe op Dieren, van Arnhem op Apeldoorn en van Doesborgh naar de Pruissische Grenzen*, door den tegenwoordigen staat hunner Kas daartoe in staat gesteld, zullen op Maandag den 24sten December 1849, des middags ten twaalf ure, in het Gouvernements-Gebouw te Arnhem, ten overstaan van den Notaris Mr. G. VAN ECK en Getuigen en in tegenwoordigheid der Aandeelhouders, die verkiezen daarbij tegenwoordig te zijn, overgaan tot eene nadere uitloting van DRIE AANDEELEN, ieder van Duizend Gulden, in de Geldleening voor de beide eerstgenoemde Straatwegen, tegen vijf ten honderd renten gesloten. De uitgelotene Aandeelen zullen den 1sten Januarij 1850 worden afgelost.

*** Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen JAN VAN DUIVENBODE, te Zandvoort overleden, of Papieren, daaraan behoorende, onder zich mogten hebben, worden verzocht daarvan ten spoedigste opgave en betaling te doen, ten Kantore van den Notaris GERLINGS, in de Groote Houtstraat te Haarlem, Wijk 4, No. 16, uiterlijk vóór den 31sten December 1849.

*** Men vraagt zoo spoedig mogelijk, in eene bijzondere School, van de tweede klasse: Een HULP-ONDERWIJZER, boven de 20 jaren oud en van de Protestantsche Godsdienst, die goed Fransch spreekt en grondig onderwijs kan geven in de vakken van het Lager Onderwijs, voorzien van getuigschriften van een goed zedelijk gedrag, op een Traktement van *f* 400 's jaars, zonder Kost noch Inwoning. Men vervoege zich met *gefrankeerde*, in het Fransch geschreven Brieven, onder de Letters V. L., bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, te Utrecht.

*** Iemand, Protestant, bezitter van den 3den Rang, met de beginselen der *Fransche* Taal bekend, zag zich gaarne als 2de ONDERMEESTER, in eene Kost- of Burgerschool, met Januarij of later geplaatst. Brieven *franco*, onder Letter A., aan de Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, Boekh. te Tiel.

*** In eene *Apotheek* te 's Gravenhage verlangt men, tegen Februarij of Mei aanstaande: Een geschikt BEDIENDE, liefst van de R. C. Godsdienst. Adres, *franco*, bij de GEBR. VAN LANGENHUYSEN, aldaar, onder de Letters M. Z.

*** BEETS en HAZEU, Apothekers te Haarlem, verlangen tegen 1° Februarij aanstaande: Een LEERLING, of iemand bij het Vak eenigen tijd werkzaam geweest, tot verdere opleiding. Adres aan bovengenoemden.
19 December 1849.

*** Een Ontvanger der Directe Belastingen en Accijnsen, in de Provincie Noord-Holland, wiens Kantoor niet ver van Amsterdam is gelegen en aan wiens betrekking eene jaarlijksche belooning is verbonden van *f* 650 (zuiver), zoude gaarne met een' zijner Ambtgenooten, in hetzelfde of wel in een meer ander gedeelte des Rijks, na vooraf deswege te zijn overeengekomen en onder hoogere goedkeuring, van STANDPLAATS willen verwisselen. Hierop reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder de Lett. J, ter Boek- en Plaatdrukkerij van IPENBUUR en VAN SELDAM, te Amsterdam.

*** Men verlangt, op aannemelijke voorwaarden, tegen Februarij aanstaande, in eene der voornaamste Steden van Overijssel: Eenen LEERLING ter opleiding in de *Apotheek*. Adres, onder Lett. I., bij den Boekhandelaar J. J. TIJL, te Zwolle. Brieven *franco*.

*** Een GEHUWDE TUINBAAS, van de Herv. Godsdienst, 40 jaren oud, voorzien van de beste getuigschriften, en, zoo hij meent, bekwaam voor Broeijen, Snoeijen, Warmoezieren, aankweeking van Bloemen, enz., wenschte zich gaarne tegen Febr. of Mei geplaatst te zien. Adres, onder Letter K., aan het Postkantoor te Wijhe.

*** AGENTEN OF BODEN.

Binnen kort eene **Maatschappij ter onderlinge Verzekering van Uitkeering na Overlijden**, op een' geheel nieuwen en solieden voet zullende worden opgerigt, verlangt men daarvoor, in alle Steden en Dorpen dezes Rijks, **AGENTEN** en **BODEN**; zullende het meest in aanmerking komen zij, die met dergelijke zaken niet onbekend zijn. Adres *franco*, Lett. D. D., bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD & ZOON, te Amsterdam, of aan het Bureau der *Nieuwe Rotterdamsche Courant*.

*** Men verlangt met 1° Februarij aanstaande: Een KOETSIER, ongehuwd, of gehuwd met weinig of geen Kinderen, die het Rijden met twee Paarden grondig verstaat en als zoodanig in voorname diensten is werkzaam geweest. Adres, met *gefrankeerde* Brieven, onder Letts. V. B., met opgave van Godsdienst, ouderdom en voldoende bewijzen, bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, te Utrecht.

*** OUDERS of VOOGDEN, hun ZOON of PUPIL in den BOEKHANDEL opgeleid wenschende te zien, kunnen hiertoe met 1° Januarij 1850 gelegenheid vinden, bij een' Boekhandelaar te Amsterdam, waar, tegen eene matige vergoeding, een LEERLING, buiten Kost en Inwoning, kan geplaatst worden. Adres, met *franco* Brieven, onder Letts. A. A., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Op een Dorp, in de nabijheid van de Stad Utrecht, verlangt men met 1°. Mei 1850: Stille, GEHUWDE LIEDEN, zonder Kinderen, van middelbaren leeftijd en van de Hervormde Godsdienst; de Man moet ervaren zijn als *Koetsier* en *Huisknecht* en de Vrouw als *Keukenmeid* en verder Huiswerk. De vereischten zijn: Bewijzen van eerlijkheid, zindelijkheid en onbesproken gedrag. Die deze kan produceren adressere zich met *franco* Brieven, onder de Letters V. E., bij den Boekhandelaar G. F. KOCH, op de Neude te Utrecht.

*** Men verlangt eene BONNE, van de Protestantsche Godsdienst, omstreeks de veertig jaren oud, goed van humeur en met kleine Kinderen kunnende omgaan. Zij moet de Fransche Taal zuiver en vlug spreken en onderrigt in de eerste beginselen van dezelve kunnen geven; — een en ander te staven met voldoende attesten van bekwaamheid en moraliteit. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., aan den Boekhandelaar J. H. D. MUNNIK, te Joure.

*** Wordt verlangd, tegen den eersten Februarij: Eene knappe WERKMEID, tusschen de 30 en 40 jaren, van de Protestantsche Godsdienst en van goede getuigschriften voorzien. Brieven *franco*, onder Letter H, bij W. WILLEMS, Boekhandelaar, Vijzelstraat, bij de Heerengracht, No. 111, te Amsterdam.

*** Men vraagt tegen den eersten Februarij: Eene bekwame KINDERENMEID, van de Protestantsche Godsdienst, welke de geschiktheid bezit om een zeer jong kind te verzorgen en van de beste getuigschriften voorzien is. Brieven *franco*, onder Letter A, bij W. WILLEMS, Boekhandelaar, Vijzelstraat, bij de Heerengracht, No. 111, te Amsterdam.

*** *l'On demande, pour une famille habitant une Campagne aux environs de Bois-le-Duc: Une* INSTITUTRICE, *de préférence de la Suisse-Française, professant la religion protestante, parlant correctement et enseignant à fond deux langues (dont l'une française, l'autre anglaise ou allemande) et munie d'autres talents et sciences, qu'il faut pour une éducation soignée à de jeunes élèves. Les réponses*, affranchies, *devront être adressées, sous l'initiale T., chez Mess.* MULLER FRÈRES, *Libraires à Bois-le-Duc.*

*** LET WEL!

Te Zaandam biedt zich eene fatsoenlijke gelegenheid aan om in 30 Lessen, à 30 Cents de Les, een grondig onderwijs in het DAMES HOEDENMAKEN te ontvangen; DAMES MUTSENMAKEN in 10 Lessen. De Dames, die van deze gelegenheid nog gebruik believen te maken, worden verzocht zich vóór den 24sten dezer aantemelden. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Letters A. M., bij den Heer RAUCHBAAR, Banketbakker te Zaandam, en te Wormerveer bij den Heer RAUCHBAAR, Horologiemaker aldaar.

*** RACAHOUT.

Dit Middel, hetwelk een aangenaam, Maag- en Borstversterkend voedsel oplevert, voor zwakke en teringachtige Personen, oude lieden en diegenen, welke na doorgestane ziekten de vorige krachten willen herstellen, *is het eenige* dat door de Koninklijke Academie te Parijs en de voornaamste Geneesheeren in Frankrijk is goedgekeurd.

BORST-KOEKJES EN BORST-SIROOP DER ARABISCHE NAFÉ.

Deze beide verzachtende Borstmiddelen, *die na onderzoek bevonden zijn volstrekt geen* OPIUM *te bevatten*, verdienen de voorkeur, daar dezelve voor alle ziekelijke Borstaandoeningen, Verkoudheden, Kinkhoest, enz., steeds met het beste gevolg gebruikt worden. Depôts bij de Heeren: *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, *bij wien men zich ter aanvraging van Depôt franco moet adresseren*; Alkmaar, *J. A. Peeters*; Amersfoort, *C. B. Kok*; Amsterdam, *B. Adama*; Arnhem, *F. Romeyn Fz.*; Bergen op Zoom, *J. P. Verlinden*; 's Bosch, *J. Straatman*; Breda, *A. P. Maassen*; Deventer, *A. Berghuis*; Dordrecht, *N. C. M. van Someren Brand*; Doesburg, *D. Wilmerink*; Gouda, *J. A. P. P. v. d. Heijde*; Gorcum, *P. J. B. Schültze*; Groningen, *J. H. Kuilenberg*; Haarlem, *D. Klinkert*; Harlingen, *A. H. Binksma*; 's Hage, *W. C. van Dort*; Helvoetsluis, *J. H. Bruck*; Leyden, *O. A. van Tricht*; Middelburg, *J. A. P. van Deinze*; Maastricht, *G. Grossier*; Nijmegen, *J. H. Coenen*; Tholen, de Wed. *van Rijssel en Zn.*; Tilburg, *H. Martens*; Utrecht, *A. P. Milius*; Vlaardingen, *J. J. Haverdroese*; Zierikzee, *J. H. Ochtmans Johz.*; Zwolle, de Wed. *Meulenhoff*; Zutphen, *D. J. Muntendam.*

*** HAARLEMSCHE GAS-FABRIEK.
De prijs der COAK, met inbegrip der Accijns, is, aan de Fabriek afgeleverd, 90 Cents de 32 NE of circa 1 Mud; voor het 't huis bezorgen wordt voor elke 32 NE 5 Centen extra betaald.
Haarlem, 7 November 1849.

TYDSPIEGEL.

MAANDWERK VOOR 1850, MET PLATEN.

60 Vellen druks (960 Bladz.) in twee Kolommen, roijaal Octavo. Prijs *f* 12,00.

De **TIJDSPIEGEL** behandelt alles, wat bij zijne verschijning meest de belangstelling boeit. Hij legt er zich op toe den *Tijdgeest* te doen uitkomen; hem tracht hij voor te lichten en te leiden, of, waar het noodig mogt wezen, te bestrijden. In onderscheiding van andere Tijdschriften, die zich zoo vaak op neutraal grondgebied trachten te handhaven, waar het staatkundige of godsdienstige gevoelens geldt, schroomt, noch schaamt zich de **Tijdspiegel** openlijk partij te kiezen.

Onze **Spiegel** tracht met den tijd mede te gaan, en laat alles, wat achter hem ligt, rusten. Hetgeen derhalve tot vroegere data behoort wordt niet door hem opgenomen.

De **Tijdspiegel** beweegt zich op het terrein waarop het tegenwoordige Nederland zich beweegt; hij legt er zich op toe om alles, wat den geest van ons fatsoenlijk Publiek bezig houdt, op te vatten, duidelijk en klaar uit een te zetten, en vrijmoedig te beoordeelen.

Een aantal verlichte, weldenkende, liberale en gematigde Mannen hebben zich ten dezen einde met de redactie van den **Tijdspiegel** vereenigd, en het is op grond van dit alles, dat ik de hoop durf koesteren, dat het Publiek steeds meer en meer eene Nationale Onderneming zal aanmoedigen, in den smaak der buitenlandsche **REVUES.**

De **Tijdspiegel** bevat eene **GESCHIEDENIS OF KRONIJK VAN DEN DAG.** Hij behandelt in zijne kolommen **HETGEEN ER IN HET GODSDIENSTIGE, IN HET STAATKUNDIGE, IN HET LETTERKUNDIGE OMGAAT** en aan de order van den dag is. Hij geeft **LETTERKUNDIG MENGELWERK** en tevens **BOEKBEOORDEELINGEN.** Geene andere Boeken worden beoordeeld, dan die van algemeen belang zijn, en in het Godsdienstige, Staatkundige en Letterkundige iets gemeens hebben met den Tijdgeest.

's Gravenhage, den 14*den December* 1849.

K. FUHRI.

*** **TE HUUR, TEGEN 1 MEI,**

om met Februarij aanstaande te aanvaarden: Eene fraaije, aan den weg van 's Hage naar Delft gelegene BUITENPLAATS, twee Bunders groot, met wel onderhoudene, ruime Heerenhuizinge, Stal, Koetshuis en Tuinmanswoning; voorts aangename, boschrijke Wandelingen, Menagerie, goede Vruchtboomen en Moestuin zonder Broeijerij, voor zeer matigen prijs. Nadere informatiën te bekomen, met *franco* Brieven, onder Letter B, bij de ERVEN DOORMAN, Boekhandelaren te 's Gravenhage.

*** Te HUUR, om dadelijk of tegen den 1sten Mei 1850 te aanvaarden: Een fraai HEERENHUIS, in het Dorp Geldermalsen, halverwege aan den Straatweg van Utrecht op 's Bosch gelegen, voorzien van zeven Boven- en Benedenkamers, ruime Zolders, Keuken, Kelders en verdere Gemakken, met eene Schuur en zeer grooten Tuin; zijnde het Huis geheel vrij van overstrooming. Te bevragen bij den Notaris O. A. VERWEIJ, te Geldermalsen. Brieven *franco.*

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een STEENEN WIND-KORENMOLEN, met drie paar Maalsteenen en deszelfs HUIZINGE, TUIN, SCHUUR en ERVE, in eene volkrijke Gemeente gelegen. Te bevragen bij den Boekhandelaar W. STOKHUIJZEN, te Gorinchem. Brieven *franco*, onder de Letters X. X.

*** **TE KOOP:**

Een GOUDEN VIJF GULDEN STUK van **Willem II.** Te bevragen bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen te Haarlem. Brieven *franco.*

*** Wegens vertrek naar elders wordt in eene voorname Stad, gelegen in eene der meest bevolkte Provinciën des Rijks, ter overneming aangeboden, om met 1 Mei 1850 te aanvaarden: Eene sedert onheugelijke jaren bestaande, welbeklante BANKETBAKKERS- en CONFITURIERS-AFFAIRE, met goed succes gedreven wordende, met al de daartoe behoorende GEREEDSCHAPPEN. Adres met *franco* Brieven, onder de Lett. Z. Z., bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen te Haarlem.

*** HOUTKOOP op de Hofstede *Westerhout*, onder Wijk aan Duin, op Donderdag den 20[sten] December 1849, 's morgens om 10 ure, van zwaar HAKHOUT.

*** HOUTKOOP in den Vogelenzang, op de Hofstede *Boekenrode* en in de Bosschen van den *Aardenhout*, op Zaturdag den 22[sten] December 1849, des morgens ten 10 ure precies, van eene extra groote partij zwaar EIKEN-, ELZEN-, ESSCHEN- en BERKEN HAKHOUT, waaronder geschikt voor Palen, benevens eenige IEPEN- en POPULEN BOOMEN.

*** De Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, residerende van Hazerswoude, is voornemens op Vrijdag den 28[sten] December 1849, des voormiddags ten 10 ure, in *het Gemeentehuis* te Hazerswoude, in het openbaar te verkoopen: 1°. Een HUIS en ERVE, aan den Hoogen Rijndijk. 2°. Een HUIS en ERVE, aan het Dorp, en 3°. Een HUIS en ERVE, in het Westeinde. 4°. Eenig BOUWLAND, groot 25 Roeden, 50 Ellen, gelegen in de Westzijdsche Droogmakerij. 5°. Eene partij BOUWLAND, groot 2 Bunders, 10 Roeden, 46 Ellen, gelegen in de thans drooggemaakte Westgeersche Veenderij. 6°. Eene partij BOUWLAND, gelegen als voren, groot 2 Bunders, 23 Roeden en 22 Ellen. 7°. Eene partij BOUWLAND; gelegen als voren, groot 2 Bunders, 50 Roeden, 50 Ellen, en 8°. Eene partij LAND, gelegen in den Rietveldschen Polder, groot 1 Bunder, 97 Roeden. Alles onder Hazerswoude en de Landerijen bij het Kadaster bekend Sectie E, N°. 409, Sectie B, N°. 1026 tot en met 1037 en Sectie C, N°. 1048*bis* en 1049, en bij geaffigeerde Biljetten breeder vermeld.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, alwaar de Veilconditiën acht dagen te voren ter lezing liggen.

*** Men is voornemens om op Zaturdag den 29sten December 1849, des avonds te 6 ure, in het Logement *de Eendragt*, in de Rijp, in het openbaar, ten overstaan van den in de Beemster standplaats hebbenden Notaris CORNELIS BOOM JR., te veilen en te verkoopen, om te aanvaarden op den 1[sten] Maart 1850: Een kapitale WIND-KORENMOLEN, genaamd *DE DRAGONDER*, met WOONHUIS, STAL en ERF, staande en gelegen aan den Oostdijk van den Eilandspolder, nabij en onder de Gemeente van de Rijp, te zamen groot 12 Roeden, 59 Ellen, geteekend Sectie A., N[os] 78 en 79, en zulks met alle de vaste en losse GEREEDSCHAPPEN.

De Kooper zal, tot eenen te bepalen tijd, van de Kooppenningen onder zich moeten houden eene somme van *f* 4000, tegen den Interest van 5°/o 's jaars.

Zijnde inmiddels een en ander *Uit de Hand te Koop.* Te bevragen ten Kantore van den genoemden Notaris *Boom*, aan de Middenbuurt in de Beemster, alwaar, op *franco* aanvragen, alle verdere inlichtingen te bekomen zijn.

*** **VOOR *f* 3,75, IN PLAATS VAN *f* 8:**

THEORETISCHE EN PRAKTISCHE MENSCHKUNDE,

DOOR **H. TIMMER.**

Drie Deelen, van ruim duizend kompres gedrukte Bladzijden.

Moeijelijk zou 't zijn in bijzonderheden den inhoud op te geven van een Werk, dat ter verkrijging van grondige Zelf- en Menschenkennis onmisbaar mag genoemd worden.

HARTMANN'S PHYSIOLOGIE VAN HET DENKEN, VOOR ARTSEN, WIJSGEEREN, GODGELEERDEN EN AL, WIE OVER ZICH ZELVEN NADENKT, VOOR **f 2,25**, IN PLAATS VAN **f 4,90.**

☞ *Een uitvoerig Berigt omtrent deze beide Werken is alom* **gratis** *te bekomen. De aflevering geschiedt bij den Boekhandelaar* J. C. VAN KESTEREN, *te Amsterdam.*

*** **OPENBARE VEILING**

VAN HET

AANZIENLIJKE LANDGOED

WARNSBORN.

Men zal op Zaturdag den 29[sten] December 1849, des avonds ten zes ure, aan het Stations-Gebouw van den Rijn-Spoorweg te Arnhem, finaal, bij toeslag in het openbaar, ten overstaan van den te Arnhem standplaats hebbenden Notaris M[r]. GERARD VAN ECK, verkoopen:

Het LANDGOED *WARNSBORN*, gelegen onder Arnhem, nabij den Amsterdamschen Straatweg, bestaande uit twee ruime Heerenhuizen, Koetshuizen, Stallingen, Tuinmanswoning en verder daartoe behoorende Boerderijen, Schaapskooijen, Arbeiderswoningen, Tuingronden, Boomgaarden, Bouw- en Weidelanden, Boomen, Houtgewassen en Heidegronden, te zamen ter grootte van ongeveer 650 Bunders.

Dit Landgoed is bij den inzet, met de hoogen, gebragt op de som van . . . . *f* 122,640.

Ter bezigtiging van het Landgoed kan men zich Dingsdag, Woensdag en Donderdag vervoegen bij den Boschbaas, J. SEIP, en bij den Tuinman aldaar, terwijl het Heerenhuis alleen kan bezigtigd worden op Dingsdag en Donderdag, op vertoon van een Toegang-Biljet, van bovengenoemden Notaris of van den Heer A. J. VAN OOSTVEEN, te Arnhem.

Nadere inlichtingen, betrekkelijk de voorwaarden van Verkoop, zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris voormeld. Brieven *franco.*

*** VRIJWILLIGE VERKOOPING, bij opbod en afslag, op Donderdag den 3[den] Januarij 1850, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement *de Star*, onder Oudshoorn, van eene BOUWMANS-WONING, bestaande in een Woonhuis met 4 Vertrekken, Kelder, Zomerhuis, Karnmolen, Voorhuis met Koelbak en 2 Pompen, Stalling voor 40 stuks Hoornvee en Varkenshokken, Schuur met Paardenstalling en Dorschvloer, Wagenschuur, 5 Hooi- of Koornbergen en verder Getimmerte, benevens Erf met Tuin, groote Boomgaard, Houtland en Water, staande en gelegen, bij elkander, aan de Rijp-Wetering, bij de Koppoel, buiten den Dijk van de gecombineerde Akkersloot-, Hertogs- en Blijver-Polders, binnen de Gemeente Alkemade; alsmede diverse Percelen uitmuntend BOUW- en WEILAND, gedeeltelijk met beste Veen bezet, gelegen zoo buiten als in de genoemde Hertogs- en Blijver-Polders; alles op den Kadastralen Legger bekend in Sectie E, N[os]. 128, 128 *bis*, 129, 131, 133, 134, 167 tot en met 174, 178, 179, 180, 183, 216, 217, 342 tot en met 357, te zamen ter grootte van 23 B., 16 R., 90 E.; mitsgaders eenige Percelen WEI- of HOOILAND, gelegen in den Waterloos-Polder, binnen Alkemade, Kadaster Sectie E, N[os]. 38, 39, 40, 41, 42, 124, 125 en 126, te zamen groot 11 B., 10 R. en 90 E, alles tot gezegde Woning behoorende; zijnde in Huur voor *f* 1364 's jaars, tot het ontblooten der Schoof en Kersmis 1854 en Mei 1855; bedragende de intressen der Waarborgs-penningen voor 1849 *f* 183,91.

Bij Aanplak-Biljetten breeder omschreven. Zijnde nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. W. E. GUNNING, aan de Oude-Wetering, binnen Alkemade, terwijl men ter aanwijzing en bezigtiging der Goederen zich kan vervoegen bij den Landbouwer JACOB HEEMSKERK, aan de Rijp-Wetering, binnen Alkemade.

*** **BOUWKUNDIGEN.**

Door de ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, en hunne Correspondenten wordt, tot 31 December 1849, voor aanmerkelijk verminderde prijzen afgeleverd: *de tweede, verbeterde en vermeerderde druk* van het THEORETISCH EN PRACTISCH BOUWKUNDIG HANDBOEK, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Timmerlieden, Metselaars en verdere Bouwkundigen, door W. C. BRADE, Oud Kapitein-Ingenieur. 4 Deelen in kwarto, met 38 uitslaande Platen; voor TIEN GULDEN, in plaats van *f* 25.—

BOUWKUNDIG HANDWOORDENBOEK, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Aannemers en verdere Bouwkundigen, door J. D. PASTEUR, Majoor-Ingenieur, vermeerderd en verbeterd door den Kapitein-Ingenieur P. NOOT. 3 Deelen (1140 Bladzijden), met Platen; voor VIJF GULDEN, in plaats van *f* 12.—

*** Met goed succes debiteert ondergeteekende:

I. ***H. HEMKES Kz.***, Leven van ***Willem II.*** Met Portret en Platen, in Prachtband . *f* 2,10.

II. **HUISHOUDELIJKE ALMANAK** voor 1850.
Ingenaaid . . . . *f* –,60.
Id. Gebonden in half Leder . . . . . . „ –,70.
Id. Gebonden en Verguld . . . . . . „ –,85.

III. **TIJDSCHRIFT** voor Wetenschappelijke Pharmacie. 1e Jaargang . . . . *f* 4,50.

IV. ***D. BROEDELET***, Feestrede, ter gelegenheid van 25jarige Evangeliedienst . . . *f* –,40.
(Uitgegeven ten voordeele van het Diaconiefonds te Monnickendam.)

V. ***D. BROEDELET***, Kinderpreeken . *f* 1,—.

☞ Op aanvrage zijn deze Werken *alom* verkrijgbaar.

Voorburg. A. M. BROEDELET.

*** J. B. VAN LOGHEM JUNIOR, te Haarlem, geeft uit

TWEESTEMMIGE KINDERLIEDEREN,

VOOR

SCHOLEN EN HUISGEZINNEN.

Woorden van	Muzijk van
J. SPAAN.	J. E. SCHMITZ.

EERSTE ZESTIENTAL. PRIJS 25 CENTS.

Dit lieve Bundeltje beveelt zich aan door goeden inhoud en nette uitvoering; terwijl de laaggestelde prijs, die, ter invoering, per 25 Ex. op 20 Cts. gebragt wordt, eene aanbeveling te meer is.

*** Bij C. J. BORLEFFS, te Amsterdam, en verder bij alle Boekverkoopers is te bekomen:

AALTJE,

DE VOLMAAKTE EN ZUINIGE

KEUKENMEID.

Leerende, op de minst kostbare, gemakkelijkste en smakelijkste WIJZE, het **Braden, Koken, Stoven, Inleggen, Confijten** en **Droogen** van onderscheidene **SPIJZEN** en het bereiden van **GEBAKKEN, GELEIJEN, CRÊMES,** enz. enz.; gevolgd door eene **HUIS-APOTHEEK**, bevattende een aantal beproefde en heilzame Middelen.

Negende, op nieuw veel verbeterde en vermeerderde druk, ... à *f* 1,20.

2. NIEUW

BURGER-KEUKENBOEK,

behelzende Voorschriften tot GEREEDMAKING van **Soepen, Vleesch, Visch, Groenten, Gebakken, Confituren, Melkspijzen,** enz.

Twaalfde, verbeterde en vermeerderde druk, à *f* 0,75.

*** Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

EENE PLAAT,

VOORSTELLENDE:

EENE MONSTERPARTIJ,

te geven binnen Utrecht.

(Zie het Universiteits-Blad van 3 November.)

60 *Cents.*

*** Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, in de Kalverstraat, N°. 9, te Amsterdam, is verschenen:

VERSCHEIDENHEDEN

OVER STAATSREGT EN POLITIEK,

DOOR

Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER.

II[de] STUK.

De tweede Kamer en de Hoogleeraar *Vreede.*

Prijs 25 Cents.

Onder den algemeenen titel „*Verscheidenheden*" zal de Schrijver zijne gedachten over Staatsregt en Politiek van tijd tot tijd in het licht geven. Met het onlangs verschenen Stukje „*de Ministerien de Kempenaer en Thorbecke, in hun politieke verwantschap beschouwd*" is de nieuwe reeks begonnen; dit Stukje moet tevens als N°. I daarvan aangezien worden. Waar nu de vervolgen verlangd worden kan over een Titel en Omslag beschikt worden.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.